

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Tutkimuksen ja kalastajien välinen kumppanuus -ohjelma : TUKALA -ÄHTÄRINJÄRVI-

Väänänen Tuula & Kytölä Antti. Zoom-palaveri 25.10.2021 klo 15.30-16.50

EUROOPAN MERI- JA KALATALOUSRAHASTO
SUOMEN TOIMINTAOHJELMA
2014-2020

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

		Ähtärinjärvi
Osakaskunnat	1.	<u>Kukonkylän osakaskunta</u>
	2.	<u>Ähtärinjärven kalastuskunta</u>
	3.	<u>Hankaveden jakokunta</u>
	4.	<u>Lipon-Halttusen jakokunta</u>
Kaupalliset kalastajat		
Vapaa-ajankalastajat		SVK
Kalatalousalue		Suomenselän kalatalousalue
Kalatalouskeskus		EPO kalatalouskeskus ry. Pirkanmaan kalatalouskeskus
LUKE		
Viranomainen		ELY
Kunnat	1.	<u>Ähtärin kaupunki</u>
	2.	<u>Soinin kunta</u>
	3.	<u>Alajärven kaupunki</u>

← Kutsutut sidosryhmät.
Läsnä 14 hlö.

27.9.2021 keskustelussa esille tulleet kysymykset ja tutkimustarpeet, jotka tukevat kaupallisen kalastuksen edellytyksiä Ähtärinjärvellä:

- Istutustarve, esim. kuha? Lisääntykö kuha luonnollisesti? Järvisiikaa istutettu aikaisemmin, viimeiset 10 v. planktonsiikaa. Siian istutukset vuosittain (kesänvanhaa poikasta 10–15 t kpl, joskus 40–50 t kpl n. 10 kpl/ha), istukkaita ei merkitty. Istutus tuottanut hyvin, mutta siika kaupallisessa kalastuksessa vain sivusaalis.
- Voisiko **kuhakantaa** selvittää luotaamalla? Siian osalta poikastiheysarviot?
- **Nuottasaalis / rakenne** on jo hyvä katsaus kalakantaan. Esim. onko pientä kuhaa mukana? Vuosina 2009 ja 2006 suoritettu viimeiset kuhan istutukset, eli kaikki pienet poikaset ovat luonnossa kuoriutuneita. Huomioitava paljonko jo järvellä nuotasta päästetään takaisin järveen.
- **Kuhakanta vaikuttaa hyvältä, onko tarvetta muuttaa pyyntirajoituksia** (kääpiöityykö kanta?) Isoja ahvenia on myös. Madekanta lisääntynyt. Suuria haukia ei taas ole näkynyt. Onko kuoreen pyynnillä ollut vaikutus muikkukantaan?
- Positiivinen havainto: vesi on kirkastunut. Kuiva kesä ja vähäinen valunta vaikuttaa tähän, toisaalta yleinen trendi on päinvastainen. Mitä voisimme tehdä valuma-alueella parantaaksemme järven tilaa? Onko vähempiarvoisissa kaloissa saalispotentiaalia? Särkeä ja lahnaa on, mutta onko kalastajia?

27.9.2021 keskustelussa esille tulleet kysymykset ja tutkimustarpeet, jotka tukevat kaupallisen kalastuksen edellytyksiä Ähtärinjärvellä:

- 3 vuotta sitten suoritettu edellinen nuottaus → särkikalasaalis oli liian pienikokoista teollisuuteen. Särkikalat olivat pakkautuneina järven pohjoispäässä. Eteläosassa saalissa oli paljon kuhaa. Nuottauksen yhteydessä olisi hyvä mahdollisuus määrittää myös **särkikalan kokojakauma**, onko nyt tarpeeksi suurta särkeä teollisuuden tarpeisiin?
- Onko tarvetta kaupallisen kalastuksen seurannan ja päätöksenteon suunnitteluun ja avustamiseen? **Kirjanpitokalastus olisi syytä saada käyntiin, jotta saadaan tietoa.** Onko kaupallisen kalastuksen yksikkösaalistietoja mahdollista saada käyttöön? Kaupallinen kalastaja kokee tärkeäksi antaa tietoja saaliistaan, koska tiedon avulla voidaan arvioida kalakantaa ja sen kestävyyttä. Osakaskunnat myöntävät hyvin lupia kaupalliseen kalastukseen. **Yksikkösaalistietojen seurantamenetelmien kehittäminen?** Lukelta saa kaup. kalastajien yksikkösaalistiedot, jos järvellä on vähintään 3 kaup. kalastajaa. Ähtärinjärvellä ei ole velvoitetarkkailuja, säännöstelytarkkailuja ym. rutiinitarkkailuja.
- **Kuhan elohopeapitoisuus?**

Yhteenveto :

- Ähtärinjärvellä ei ole velvoitetarkkailuja, säännöstelytarkkailuja ym. rutiinitarkkailuja.
  - Kirjanpitokalastus olisi syytä saada käyntiin, jotta saadaan tietoa kalakannoista.
  - Voisiko kuhakanta selvittää luotaamalla? Siian osalta poikastiheysarviot?
  - Kuhakanta vaikuttaa hyvältä, onko tarvetta muuttaa pyyntirajoituksia (kääpiöityykö kanta?).
  - Kaupallinen kalastaja kokee tärkeäksi antaa tietoja saaliistaan, koska se edistää kalakannan kestävyyttä.
  - Kuhakannoista lisää tietoa.
- **Yhteistä kaikilla järvillä: Kalakantojen tila ja kestävyys? Luvanmyöntäjän tulee tietää todellinen tila (kalojen runsaus, kestävä pyyntiponnistus, saalispotentiaali) ennen luvan myöntämistä! Tutkittuun tietoon perustuvaa faktaa kaivataan. Tutkittu, tarkastettu tieto yhteen paikkaan!**

Esityksemme tutkimusaiheeksi:

1. Kuhan kaupallisen kalastuksen seuranta- ja ohjausjärjestelmän käynnistämisen edistäminen.

Perustuen parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon

Seurannan ja ohjauksen avulla kustannustehokkaasti kestävällä tasolla oleva kaupallinen kalastus!

Sisältäen esim.

Seurantamenetelmät, seurannan käynnistys ja ohjausjärjestelmän aloituksen avustaminen.

Kuhaan kohdistuvan pyyntiponnistuksen → kalastuskuolevuuden arviointi → sopivan kalastuskuolevuuden ja saalispotentialin arviointi.

Saaliin rakenteen arviointi: Koko- ja ikäjakauma ja sukukypsyys → sopiva alamitta ja pyyntiponnistus

Kirjanpitokalastuksen aloituksen ja analysoinnin avustaminen

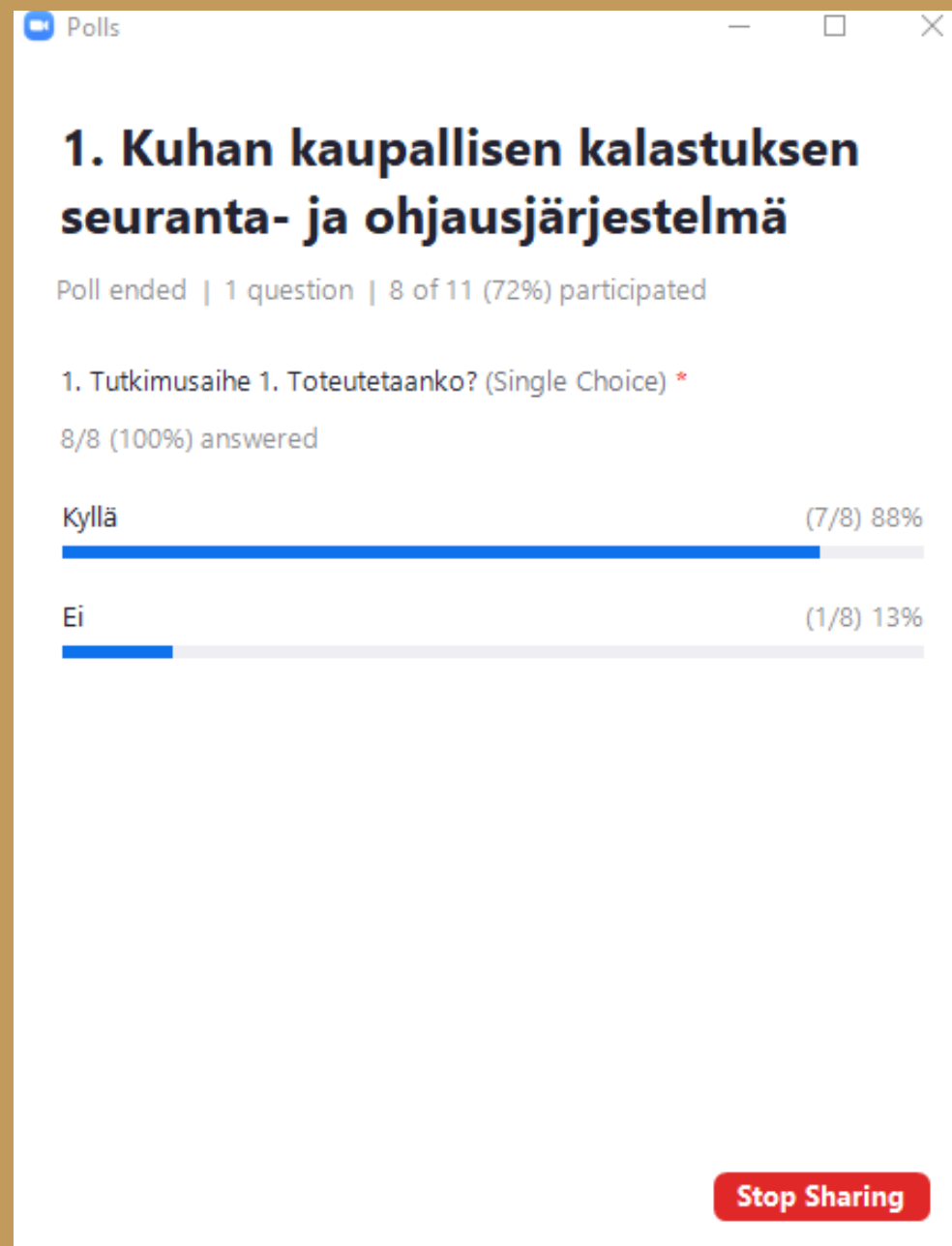
Jatkuvan seurannan rahoitussuunnitelman laadinta → jatkuvat käytännöt, osaavat tekijät, rahoitus.

Tehokkaiden ja järkevien toimintamenetelmien suunnittelua

1. Kuhan kaupallisen kalastuksen seuranta- ja ohjausjärjestelmän käynnistämisen edistäminen.

Perustuen parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon

Äänestyksen perusteella:
toteutetaan

Kuvitteellinen KHS järveltä X

Tavoitetila	Osatavoitteet	Hoitotoimenpiteet	Mittarit / indikaattorit	Seuranta
Ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä kuhan kaupallinen kalastus (Kalastuksen biologinen ja taloudellinen optimointi)	Kestävä kuhakanta Kalastuksesta saadaan suurin maksimaalinen tuotto (EMSY), kun kalastuskuolevuus alle MSY-tason Yleinen hyväksyttä- vyys (ei häiriötä, saaliin jakautuminen tasaisesti yms.)	Rauhoitetut lisääntymisalueet Alamitta- / välimittasääntely Istutukset kalastussääntely Yhteisalueet, Kaupalliseen kalastukseen soveltuvat alueet, Ajalliset- ja aluekohtaiset rajoitukset	Kasvunopeus ja sukukypsyys, ikä- ja kokorakenne Kirjanpitokalastus, saalisnäytteet yksikkösaalis ja sovitut tavoitetasot Kalastuskyselyt, Tiedustelututkimukset, Sovitut tavoitetasot	Selkeä suunnitelma kuinka seurantaa toteutetaan: kuka, mitä milloin? Riittävät henkilö- ja rahare- surssit. Seurannan jatkuvuus Ennalta sovitut toimenpiteet jos indikaattori ylittää/ alittaa sovitun tavoitetason. Seurannan avulla voidaan reagoida tilantee- seen ja muuttaa tarvittaessa hoitotoimenpiteitä

- Kestävä ja tuottava kalakanta. Lupien myöntäminen perustuu parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon. Päätöksenteon läpinäkyvyys ja ennakoitavuus. Visio? : ”Sertifioitua kalaa kauppoihin” , ”Kalastettu kestävästä kalakannoista” tms.

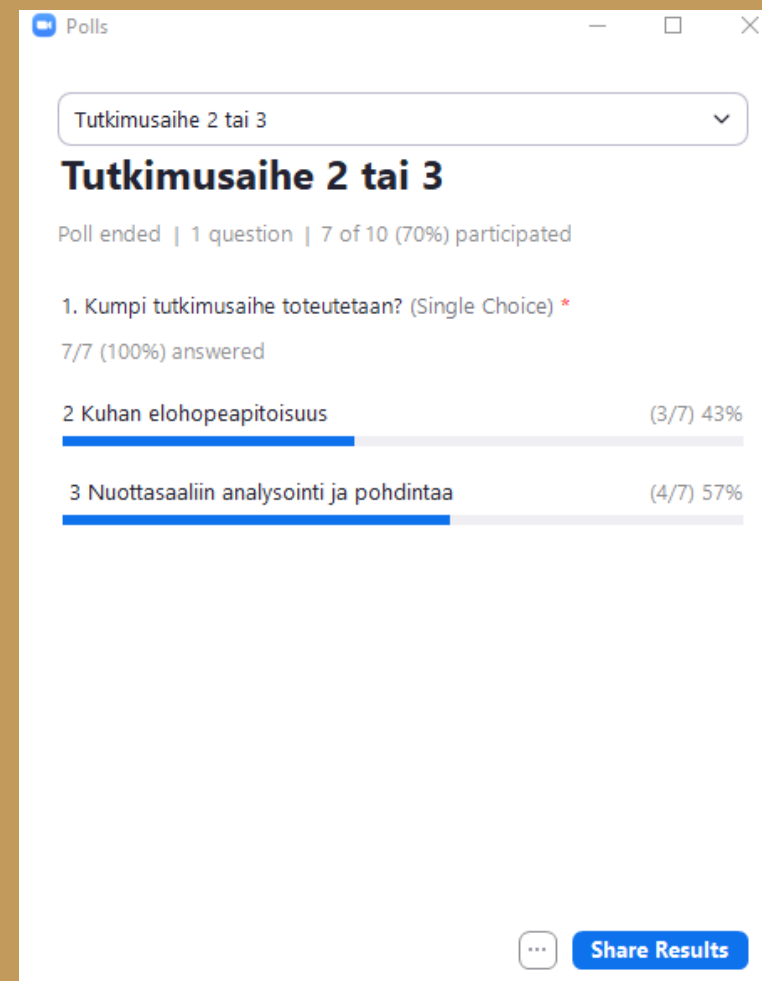

Lisäksi valittavana toinen vaihtoehdoista 2 tai 3

2. Elohopeapitoisuuden määrittäminen kuhasta ja tulosten vertailu kalanlihalle määrättyyn raja-arvoon 0,5 mg/kg (EY) N:o 1881 / 2006

3. Analyysi syksyn nuottakalastuksen saaliista ja jatkopohdintaa (kaupallisen kalastuksen potentiaali).

Äänestyksen perusteella pyritään toteuttamaan ajan puitteissa molemmat

Kustannukset?

Esitetyt tutkimusaihepaketit 1 ja 2 tai 3 voidaan toteuttaa pääosin nykyisen TUKALA-hankkeen varoin.

Näytteisiin tarvittaessa rahoitusta? Kuha näytteet 50–100 kpl. (Voisiko sisällyttää Kalatalousalueen hakemukseen Ely:ltä)

Mikäli jatkossa on tarvetta tutkia esim. muikun ja siian poikastiheyttä:

- Poikaspyynti Jyväskylän yliopiston kalustolla: n. 5000–14 000 €
- Kaikuluotaus tutkimus (tiheys ulappa-alueella): n. 5000–10 000 €

Miten jatketaan?

Tutkimukset käynnistyy

6–8. 2021

- suunnittelu
- yhteistyötahojen kartoitus
- aloituspalaveri

9–12. 2021

- järvikohtaiset kokoukset 1 ja 2
- kirjallisuuskatsaus
- yhteistyö

1–6. 2022

- Ely.n rahoituksen hakeminen (jos tarvitaan)
- yhteistyö
- järvikohtaiset kokoukset /tilannekatsaus

6–12. 2022

- raportointi
- loppupalaverit

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Kiitos

Tuula Väänänen tuula.m.vaananen@jyu.fi p. 050-4706635

Antti Kytölä antti.h.m.kytola@jyu.fi p. 050-9127427

